



คู่มือ
การพัฒนาระบบห้องสมุดออนไลน์
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(ICT-๐๒/๕๕)

คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure Manual)

	คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure Manual)	รหัส : ICT-๐๒/๕๕
	ชื่องาน: การพัฒนาระบบห้องสมุดออนไลน์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	หน้า : ๑/๔

๑. วัตถุประสงค์ (Purpose)

เพื่อเพิ่มพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และบุคคลที่สนใจที่กระจายในโลกออนไลน์ ให้สามารถค้นหาข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพจากจุดเดียว (One-stop search)

๒. ขอบเขต (Scope)

การพัฒนาระบบห้องสมุดสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นการจัดเก็บรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศของหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ วารสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ และเอกสารเผยแพร่ต่างๆ เป็นต้น โดยแปลงจากเอกสารแบบปกติ (Analog) เป็นไฟล์ดิจิทัล (Digital File) ก่อนนำเข้าสู่ระบบ และเอกสารที่อยู่ในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล (Digital File) จะทำการแปลงรูปแบบ (Format) ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน ก่อนนำเข้าข้อมูลเข้าสู่ระบบ โดยระบบบริหารจัดการห้องสมุดออนไลน์เป็นระบบที่ใช้จัดการกระบวนการดังกล่าว

๓. ความรับผิดชอบ (Responsibility)

กลุ่มงานห้องสมุด ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านการจัดเก็บและบริหารทรัพยากรสารสนเทศของหน่วยงาน

๔. เอกสารอ้างอิง (Reference)

- ๔.๑ เอกสารประกอบการประชุม (กลุ่มงานห้องสมุด/ศทส.) ครั้งที่ ๑ /๒๕๕๔
- ๔.๒ เอกสารรวบรวมความต้องการของผู้ใช้งาน
 - หนังสือที่ ทส ๐๒๐๒/ว ๗๔๔ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๔ เรื่อง ขอความร่วมมือในการสำรวจสิ่งพิมพ์ที่จัดพิมพ์ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๔.๓ หนังสือเอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ครั้งที่ ๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

๕. นิยาม (Definition)

- ๕.๑ **หน่วยงาน:** ส่วนราชการระดับสำนัก/ศูนย์ หรือเทียบเท่า ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สำนัก/ศูนย์ ในสังกัดส่วนกลาง สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ๑๖ หน่วยงาน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ๗๖ หน่วยงาน
- ๕.๒ **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง :** ส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า รัฐวิสาหกิจและองค์กรมหาชน ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหน่วยงานราชการอื่น ๆ
- ๕.๓ **ข้อมูล (Data) :** ข้อเท็จจริงหรือสาระต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติ อาจเป็นตัวเลขหรือข้อความที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานหรือที่ได้จากหน่วยงานอื่น ๆ ข้อมูลเหล่านี้ ยังไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจได้ทันที จะนำไปใช้ได้ก็ต่อเมื่อผ่านกระบวนการประมวลผลแล้ว
- ๕.๔ **สารสนเทศ (Information) :** ข้อมูลที่ได้ผ่านกระบวนการประมวลผลแล้ว โดยอาจใช้วิธีการประมวลผลง่าย ๆ เช่น การหาค่าเฉลี่ย หรือใช้เทคนิคขั้นสูง เช่น การวิจัยดำเนินงาน เป็นต้น เพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพข้อมูลทั่วไปให้อยู่ในรูปแบบที่มีความสัมพันธ์ หรือมีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้

	คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure Manual)	รหัส : ICT-๐๒/๕๕
	ชื่องาน: การพัฒนาระบบห้องสมุดออนไลน์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	หน้า : ๒/๔

ชื่องาน: การพัฒนาระบบห้องสมุดออนไลน์							
สัญลักษณ์:							
		เริ่ม/สิ้นสุด	ดำเนินการ	พิจารณา	ติดต่อ/สื่อสาร		
ที่	กิจกรรม	กลุ่มงาน ห้องสมุด ศทส. สป.ทส.	ผอ.ศทส.	หน่วยงานใน สังกัด สป.ทส.	ประชาชน	เอกสารที่ใช้	
๖.๑	จัดทำแผนการดำเนินงาน						
๖.๒	รวบรวมความต้องการของ ผู้ใช้งานและผู้ที่เกี่ยวข้อง			 			
๖.๓	วิเคราะห์ความต้องการ ของผู้ใช้งานและออกแบบ ระบบ	- วิเคราะห์ความ ต้องการของผู้ใช้งาน					
		- ออกแบบระบบ					
๖.๔	นำเสนอต้นแบบระบบ ห้องสมุดออนไลน์			 			
๖.๕	จัดทำเว็บไซต์						
๖.๖	ติดตั้งระบบและทดสอบ ระบบ						
๖.๗	นำเข้าข้อมูล			  			
๖.๘	ให้บริการข้อมูลสารสนเทศ			  			
๖.๙	สิ้นสุดกระบวนการ						

	คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure Manual)	รหัส : ICT-๐๒/๕๕
	ชื่องาน: การพัฒนาระบบห้องสมุดออนไลน์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	หน้า : ๓/๔

๖. ขั้นตอนการทำงาน (Procedure)

๖.๑ จัดทำแผนการดำเนินงาน

การพัฒนาระบบห้องสมุดสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพัฒนาโดยกลุ่มงานห้องสมุด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมและจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับให้ความรู้และการปฏิบัติงานกับหน่วยงานต่างๆ และประชาชนทั่วไป

๖.๒ รวบรวมความต้องการของผู้ใช้งาน

กลุ่มงานห้องสมุดทำการสำรวจ รวบรวมความต้องการของผู้ใช้งาน โดยจัดเก็บรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศของหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแปลงเป็นไฟล์ดิจิทัล (Digital File) เพื่อเพิ่มพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และบุคคลที่สนใจที่กระจายในโลกออนไลน์ ให้สามารถค้นหาสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพจากจุดเดียว (One-stop search)

๖.๓ วิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้งานและออกแบบระบบ

กลุ่มงานห้องสมุด ทำการวิเคราะห์ความต้องการในรูปแบบการประจักษ์ร่วมกับผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในการสนับสนุนการทำงานของบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และบุคคลที่สนใจในโลกออนไลน์ โดยออกแบบระบบและนำเสนอในรูปแบบของเว็บไซต์

๖.๔ นำเสนอต้นแบบระบบห้องสมุดออนไลน์

กลุ่มงานห้องสมุดนำเสนอระบบห้องสมุดออนไลน์ โดยนำเสนอและพิจารณาระบบห้องสมุดต้นแบบออนไลน์ผ่านผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และบุคลากรภายในศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๖.๕ จัดทำเว็บไซต์

เว็บไซต์ของห้องสมุดสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดเก็บรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศของหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น วารสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ และเอกสารเผยแพร่ต่างๆ เป็นต้น โดยแปลงจากเอกสารแบบปกติ (Analog) เป็นไฟล์ดิจิทัล (Digital File) ก่อนนำเข้าสู่ระบบ และเอกสารที่อยู่ในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล (Digital File) จะทำการแปลงรูปแบบ (Format) ให้เป็นรูปแบบเดียวกันก่อนนำเข้าสู่ระบบ โดยมีระบบบริหารจัดการห้องสมุดออนไลน์ ซึ่งไฟล์ดิจิทัล (Digital File) ดังกล่าวจะอยู่ในส่วนของระบบสืบค้นข้อมูล (Search) และระบบการดาวน์โหลดไฟล์

๖.๖ ติดตั้งระบบและทดสอบระบบ

กลุ่มงานห้องสมุดทำการติดตั้งและทดสอบระบบ โดยมีระบบบริหารจัดการห้องสมุดออนไลน์ ซึ่งไฟล์ดิจิทัล (Digital File) ดังกล่าวจะอยู่ในส่วนของระบบสืบค้นข้อมูล (Search) และระบบการดาวน์โหลดไฟล์ โดยระบบมีความสามารถในการทำงานดังนี้

- ระบบสืบค้นข้อมูล (Search)
- ระบบดาวน์โหลดไฟล์
- ระบบรายงานสถิติผู้เข้าใช้งานระบบ
- ระบบแบบสำรวจ (Poll)
- ระบบการสร้าง Site Map
- ระบบกำหนดสิทธิผู้เข้าใช้งานระบบ ผู้ดูแลสามารถกำหนดสิทธิของผู้เข้าใช้งานได้

	คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure Manual)	รหัส : ICT-๐๒/๕๕
	ชื่องาน: การพัฒนาระบบห้องสมุดออนไลน์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	หน้า : ๔/๔

- ระบบบริหารจัดการเมนูสามารถทำการ เพิ่ม ลบ แก้ไขหรือโยกย้ายข้อมูลได้ทุกส่วนทุกฟังก์ชันงานข้างต้น กำหนดระดับของเมนูได้ และกำหนดการแสดงผลได้

๖.๗ นำเข้าข้อมูล

กลุ่มงานห้องสมุดทำการนำเข้าข้อมูลโดยรวบรวม ข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานจากเอกสารแบบปกติ (Analog) เป็นไฟล์ดิจิทัล (Digital File) ก่อนนำเข้าสู่ระบบ และเอกสารที่อยู่ในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล (Digital File) จะทำการแปลงรูปแบบ (Format) ให้เป็นรูปแบบเดียวกันก่อนนำเข้าข้อมูลเข้าสู่ระบบ โดยผ่านระบบบริหารจัดการห้องสมุดออนไลน์

๖.๘ ให้บริการข้อมูลสารสนเทศ

กลุ่มงานห้องสมุดทำการให้บริการข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบเว็บไซต์ออนไลน์ (<http://lib.mnre.go.th>) แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน มีหน้าที่ในการนำเข้าข้อมูลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน โดยกลุ่มงานห้องสมุดจะมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วน

๖.๙ สิ้นสุดกระบวนการ

๗. มาตรฐานของกระบวนการ

ระยะเวลาในการนำเข้าข้อมูลให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วันต่อ ๑ เรื่อง (กรณีข้อมูลถูกต้องและครบถ้วน)

๘. เอกสารแนบท้าย (Attachment)

๘.๑ เอกสารประกอบการประชุม (กลุ่มงานห้องสมุด/ศทส.) ครั้งที่ ๑ /๒๕๕๔

๘.๒ เอกสารรวบรวมความต้องการของผู้ใช้งาน

- หนังสือที่ ทส ๐๒๐๒/ว ๗๔๔ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๔ เรื่อง ขอความร่วมมือในการสำรวจสิ่งพิมพ์ที่จัดพิมพ์ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘.๓ หนังสือเอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ครั้งที่ ๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔